

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 16.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Anayasanın 41. Maddesinde “....Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar....Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.”, şeklinde hükümlere yer verilmiş ve çocuğun korunmasını Devletin yükümlülüğüne bırakmıştır. Bu çerçevede Devlet, kamu hizmetlerini çocuklar için erişilebilir, güvenli, çocukların özgün ihtiyaçlarına yanıt verecek nitelikte ve önleyici tedbirleri de içerecek biçimde sunulmasını sağlamakla yükümlü kılınmıştır.

6 Temmuz 2026 Tarihinde FİSA Çocuk Hakları Merkezi tarafından "Türkiye’de Çocuğun Yaşam Hakkı İhlalleri" bilgi notu yayınlanmıştır. Rapora göre 2026 yılının yalnızca ilk beş ayında en az 303 çocuğun ‘önlenebilir nedenlerle’ yaşamını yitirdiği ifade edilmiştir. Yaşamını kaybeden çocukların; 82’si kız, 213’ü erkek çocuğu ve 8’nin ise kimlik bilgisine erişilememiştir. Buna göre önceki yıllarda olduğu gibi, ilk sırada 18 çocuk ile Şanlıurfa, ardından 16 çocuğun yaşamını kaybettiği Antalya ve 14’er çocuğun yaşamını kaybettiği Kahramanmaraş ve İstanbul çocuk yaşam hakkı ihlallerinin en yoğun yaşandığı yerler olarak öne çıkmıştır. Bu durum, çocuk ölümlerinin yerel düzeydeki yapısal riskleri, kamusal hizmetlerin niteliği ile mekanizmalarının etkinliği açısından da değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Raporda;

“Sağlık hizmeti alırken gerçekleşen olaylarda 22, eğitim hizmeti alırken gerçekleşen olaylarda 20, bakım hizmeti alırken gerçekleşen olaylarda 2 ve yerel yönetim hizmeti alırken gerçekleşen olaylarda ise 2 olmak üzere 2026 yılının ilk beş ayında kamu kurumlarında ve/ya da kamu görevlilerinin bizzat yaptıkları ve/ya da ihmal ederek yapmadıkları nedeniyle gerçekleşen olaylarda en az 46 çocuk yaşamını kaybetmiştir.

Medyaya yansıyan sınırlı sayıdaki intihar haberine rağmen, yılın ilk beş ayında en az 26 çocuğun yaşamına son verdiği kaydedilmiştir. Çoğunlukla ateşli silahlarla gerçekleştirilen bu eylemlerin yanı sıra, bireysel silahlanma da çocukların yaşamını kaybetmesine neden olan diğer bir etken olarak öne çıkmıştır. Aynı dönemde, evde bulunan bir silahla oynarken kazara kendisine ya da bir akranına isabet etmesi sonucu en az 8 çocuk yaşamını yitirmiştir.

2026 yılının ilk beş ayında en az 39 çocuğun kentsel ve kırsal açık alanlarda yaşamını kaybetmiştir. Bu çocukların 31’i, barajlarda, nehirlerde, açık ve güvenlik önlemi alınmamış sularda, çoğunlukla ise DSİ’ye ait sulama kanallarında “boğulma” sonucu yaşamını yitirmiştir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46837

Ev içi kazalarda yaşamını yitiren 11 çocuğun 8'i ise, açık pencere ve balkonlardan düşme sonucu hayatını kaybetmiştir.

Beş ayda iş cinayetlerinde en az 27 çocuk yaşamını kaybetmiştir. Çalışırken yaşamını kaybeden 21 çocuk işçinin 11'i tarım ve hayvancılık işleri sırasında, 3'ü çalıştıkları inşaatta yüksekte düşerek, 1'i sanayide çalışırken yaşamını yitirdi. Ayrıca yaşamını kaybeden çocukların en az 2'sinin MESEM (Mesleki Eğitim Merkezleri) kapsamında çalıştığı belirlendi. İş yeri kazaları kategorisi, çocukların işçi olmadıkları ancak bulundukları iş yerlerinde gerçekleşen ihmallerden etkilenerek yaşamlarını kaybettikleri çocuk yaşam hakkı ihlallerini kapsamaktadır. 2026 yılının ilk beş ayında iş yeri kazalarında yaşamını kaybeden 6 çocuk da mevsimlik tarım işçisi aileleriyle gittikleri kentlerde konakladıkları riskli geçici barınma mekânlarında yaşanan iş cinayetlerinde yaşamlarını kaybetmişlerdir. 6 çocuk da mültecidir.

2026 yılının ilk beş ayında şiddet sonucu en az 24 çocuk yaşamını kaybetmiştir. Bu ölümlerin 13'ü akran şiddeti, 6'sı toplumsal cinsiyet temelli şiddet, 4'ü ev içi şiddet ve 1'i çocuk cinayeti sonucu meydana geldi. Bu tablo, şiddetin çocukların evlerinde, mahallelerinde, okullarında, en yakın ilişkileri içinde üretildiğini gösteriyor. Her bir çocuk ölümü, şiddetin farklı biçimlerinin birbirini beslediğini ve çocukların yaşam hakkının korunmasının ancak şiddeti üreten yapısal sorunlara müdahale edilmesi ve etkili çocuk koruma mekanizmalarının güçlendirilmesiyle mümkün olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.”, şeklinde verilere yer verilmiştir.

Çocuğun korunması ve geleceğinin teminat altına alınması Anayasal bir sorumluluk olduğu ve çeşitli yasalarla düzenlendiği halde Rapor'da da değindiği üzere ihmâl ve kusurla, intihar ve şiddete maruz kalarak, riskli kentsel ve kırsal açık alanlarda, iş cinayetlerine kurban giderek hayatını kaybetmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Bu hususta gerekli çalışmaların yapılması şarttır.

Bu bağlamda;

1. Son 3 yılda “önlenebilir çocuk ölümleri” nedeniyle hayatını kaybeden çocuk sayısı kaçtır? Bu ölümlerin bölge ve il bazlı dağılımı nedir? Tarafınızca bu hususta bir araştırma yapılmış mıdır? Söz konusu ölümlerin oluş nedenlerine göre dağılımı nasıldır?
2. “Önlenebilir çocuk ölümlerinin” kök sebeplerini incelemek, risk alanlarını belirlemek ve bertaraf etmek üzere politikalar geliştirmek amacıyla bir inceleme/araştırma komisyonu kurulmasına ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır? Bu konudaki yaklaşımınız nedir?
3. 2026 yılının ilk beş ayında kamu kurumlarında ve/veya kamu görevlilerinin bizzat ihmâl ve kusuruyla gerçekleşen olaylarda kaç çocuk hayatını kaybetmiştir? Söz konusu ölümler sebebiyle devam eden/sonuçlanan kaç idari/adli dava bulunmaktadır? Bunların kaçında kamu personeli yargılanmış/yargılanmaktadır?
4. Son 3 yılda intihar etmek suretiyle yaşamını yitiren çocuk sayısı kaçtır? Söz konusu intiharların kök sebeplerine ve oluş biçimlerine ilişkin tarafınızca yapılmış herhangi bir araştırma /inceleme bulunmakta mıdır? Bu hususta ne tür önleyici tedbirler alınmaktadır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46837

5. Risk oluşturan kentsel ve kırsal açık alanlarda meydana gelen çocuk ölümlerine karşın önleyici tedbirlerin alınmasına ilişkin Bakanlığınız tarafından Belediyeler başta olmak üzere diğer paydaş kurumlarla herhangi bir iş birliğine gidilmiş midir? Bu hususta ne tür çalışmalar yapılmaktadır?
6. Ülkemizde çocuk işçi sayısı kaçtır? Bakanlığınız tarafından yaşamını yitiren işçi çocuklara ilişkin herhangi bir inceleme/araştırma yapmış mıdır? İşçi çocukların korunmasına yönelik Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu hususta ortak bir mutabakat var mıdır?
7. 2026 yılının ilk beş ayında şiddete maruz kalması sonucu kaç çocuk yaşamını kaybetmiştir? Bu hususta önleyici tedbir anlamında diğer paydaş kurumlarla ne tür çalışmalar yapılmaktadır?
8. “Önlenebilir çocuk ölümlerine” ilişkin, Bakanlığınız koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile çocuk hakları alanında çalışan sivil toplum örgütlerinin katılımıyla bütüncül bir eylem planı hazırlanmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır? Bu husustaki düşünceniz nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA